

Lakat T. Károly: Kell ott fenn egy Császár – 8.

2013 szeptember 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

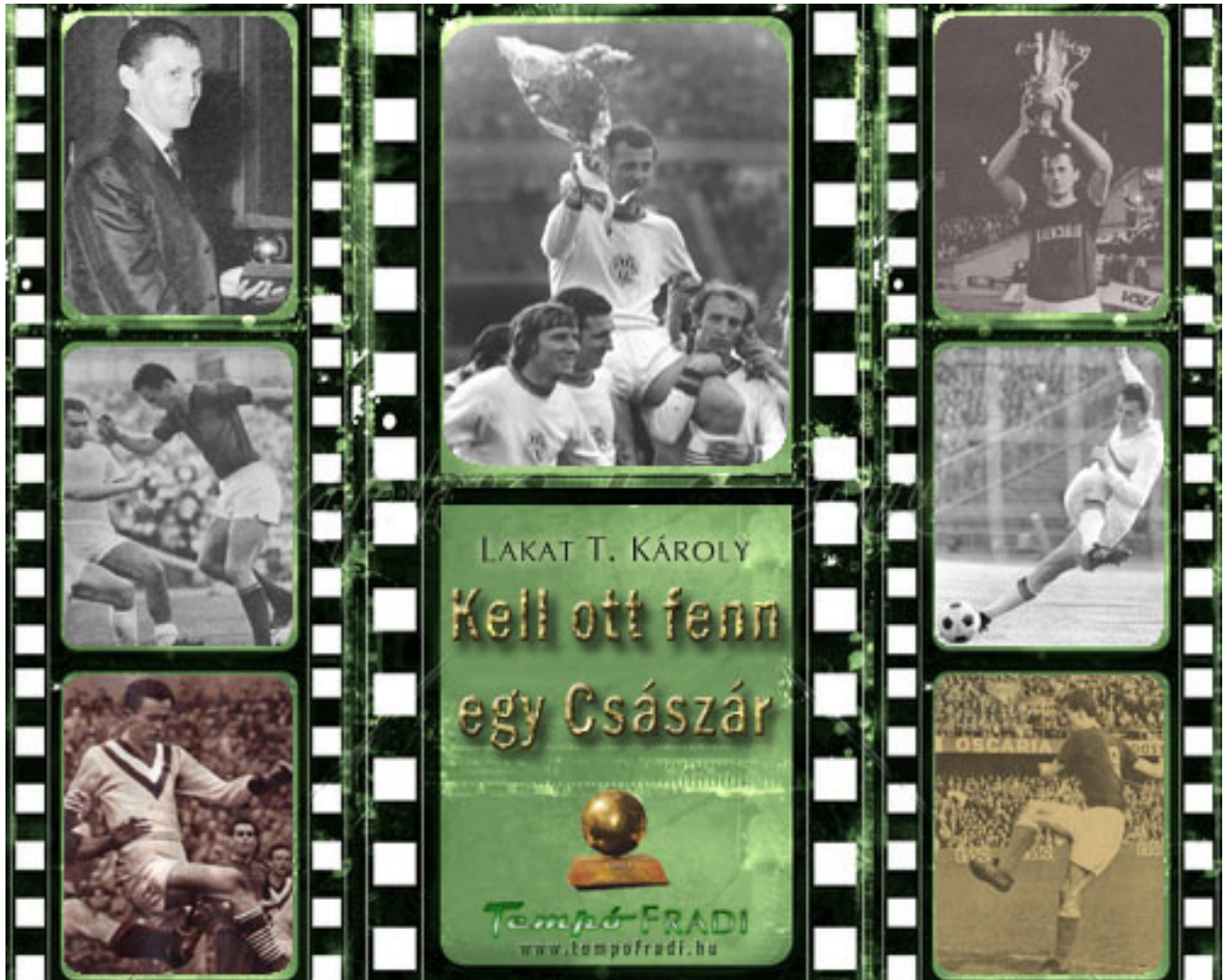
1963. november 27-én, Dorogon néhány perccel a mérkőzés és egyben a féldínyes bajnokság befejezése előtt a Fradi 1:1-re állt és sok oka volt arra, hogy bajnoknak érezze magát.

Hogy végül hogyan sikerült a bajnoki záró tabella harmadik (...) helyére letornáznuk magukat, arról még ma is

krimibe ill? történeteket mesélnek a résztvev?k, (s mint az ilyen esetekben szinte mindig) mindenki másként emlékszik a bajnokságfordító pillanatokra.

Mesébe ill? szerencse, hogy a mérk?zés?l az utókor számára megmaradt egy néhány perces felvétel, amelyen a klub történetének egyik legdrámaibb bajnoki hajrája, a kor technikaiszínvonalán persze, de nyomon követhet?.

A mozikban akkoriban az úgynevezett nagyfilm el?tt mindig levetítették a hét kül- és belpolitikai eseményeir?l, a kulturális és sportélet történéseir?l készült összefoglalót, amelyet a nem túl nagy alkotói fantáziáról árulkodó Filmhíradónak hívtak.

Miután televíziós készülék még csak nagyon kevés család otthonában díszelgett a nagyszoba f?helyén (rajta az elmaradhatatlan, nagymamák által horgolt csipketerít?vel, s az irgalmatlanul giccses nippekkel), a nép az újságokból és a Filmhíradóból tájékozódott arról, hogy mi történik itthon és a nagyvilágban. Ennek a Filmhíradónak az utolsó anyaga (amennyiben a magyar válogatottnak volt az adott hétre es? mérk?zése) garantáltan a nemzeti 11 soros találkozásának három maximum négy perces összefoglalója volt, benne a legnagyobb helyzetekkel és a gólokkal. Nem véletlenül cseng mind a mai napig ismer?sen a már akkor moziba járó nemzedékem fülében a Cs?ke József- Fífilina József kett?s neve (sajnos, már egyikük sem él...), hiszen ezeket a mini-tudósításokat mindig ?k készítették.

Egy szimpla Dorog-Ferencváros bajnoki meccs azonban (dacára annak, hogy a bajnoki cím a tét) kevés volt ahhoz, hogy a heti Filmhíradóba bekerüljön.

Csak áldhatjuk a nevét annak, aki egy id? után kitalálta, hogy a heti rendes Filmhíradókon kívül (el?bb havonta, majd kéthetente) készüljön külön Sporthíradó is. (itt jegyzem meg: volt Világhíradó címmel, csak a határainkon túli

eseményeket összefoglaló válogatás is, szigorúan az éppen megfelel? politikai széljárásnak megfelel? tematikával, hogy a Filmhíradó és a nagy film közé beiktatott él? artista m?sorokról már ne is beszéljek), s ebben már szerepelhetett a bajnoki cím szempontjából sorsdönt? összecsapás.

Ezen a néhány perces felvételen (*Szepesi Györgynek a rádió közvetítéséb?l átvett hangját a film alá keverve*) azt láthatjuk, hogy jobbról ível?dik szöglet a Fradi kapujának el?terébe. A zöldek akkori kapusa, Aczél László az el?tte álló sok játékostól nem fér a labdához, a középhátvéd Mátrai viszont igen... Felszabadításnak szánt rúgása után azonban a labda játékosársát, Rákosi Gyulát találja telibe, akir?l oldalra pattan, s a dorogi szempontból a jobb helyen álló Szuromi úgy 8 méterr?l, a jobbösszeköt? helyér?l, laposan a hálóba bombáz. 2:1 a Dorog javára.

Ez volt az a pillanat, amikor az aznap mérk?zést már nem is játszó Gy?ri ETO volt a bajnok.

Mi több, az is maradt, mert az utolsó néhány perc már kevés volt a Fradinak ahhoz, hogy kiegyenlítsen. Márpedig egy 2:2-vel újra az Üll?i útra került volna a bajnoki arany.

A korabeli feljegyzések szerint a dorogi pályát háromnegyed részig megtölt? ferencvárosi szurkolók (itt jegyzem meg, Flóriék szerint a fennmaradó negyedrészt dorogi drukker dönt? többsége is nekik szurkolt) dermedten nézték a történeteket. Egyszer?en nem akarták elhinni, hogy az ? csapatukkal ez megtörténhet.

No, nem feltétlenül az, hogy kedvenc csapatuk ne játszhatna döntetlent Dorogon (ne felejtjük el, hogy ott a Pálmai, Prohászka fedezetsor el?tt a Karába, Szuromi, Monostori, Kertes, Csóri csatársor rohamozott), hanem az, hogy két meccsen kellett volna egy nyomorult pont a bajnoki cím megszerzéséhez (és egyben megvédéséhez), s ezt az egyet nem volt képes a Fradi megkaparintani.

A brutális bajnoki hajrá-összeomlás, persze nem Dorogon, s nem az utolsó meccsen kezd?dött.

Alberték (mint címvéd?k) remekül kezdték ezt a félidényesre kiírt pontvadászatot. (Azért kellett öt hónap alatt egy teljes bajnokságot játszani, hogy az addigi ?szi-tavaszi bajnoki menetrendr?l a teljes magyar futball átállhasson a naptári évvel megegyez? bajnoki rendszerre, azaz: márciusban rajt, november végén, december elején bajnokavatás. Európa szinte minden országában már réges-régen ilyen rendszerben futballoztak, de miután Magyarországon nem, rendre olyan faramuci helyzet állt el? a nemzetközi kupákban, hogy a magyar bajnok már régen nem volt magyar bajnok, amikor a BEK küzdelmeinek nekivágott...)

4:0-ra nyernek Komlón, de a folytatás is parádés, hiszen az MTK (0:0), a Vasas (2:2), és a Tatabánya (1:1) kivételével mindenkit simán vernek, míg nem elérkezik a Fradiszámára a Dráma Napja: a Népstadionban, 60 000 néz? el?tt (az osztrák Vlahojanisz játékvezetése mellett) a Bp. Honvéd „kivégzi” a Fradit.

Tichy, Komora, és Katona két-két gólját a jobbszéls? Nagy Gyuri toldja meg még eggyel, az pedig sem a Fradi szurkolókat, sem magát a gólszerz?t cseppet sem vigasztalja, hogy a zöldek mindkét találatát Albert jegyzi.

(fotó: Novák Dezső gyűjteményéből)

Túl a vereség (2:7...) drámai voltán, a Győr is ekkor áll a táblázat élére, de ez különösebben nem izgatja az Üllői úti törzsközönséget, hiszen míg Palotaiéknak már csak egy mérkőzésük van hátra, a Fradinak a Galatasaray elleni BEK találkozók időpontjainak többszöri tolődása miatt, az elmaradt bajnokik miatt még három!

(A vidékifutball akkori erejére tökéletesen jellemző: ebben a pillanatban a Komló a 3. és határozott esélye van a bajnoki cím megszerzésére is, sőt ma már tudjuk, hogy akár az aranyérem is a bányász-városba kerülhetett volna, ha az utolsó fordulóban legyőzik a Honvédot, a Győr meg otthon kikap).

A Győr azonban az utolsó meccsét hazai pályán Keglovich és Orosz góljaival simán nyeri a Csepel ellen, s a maga részéről a 13 meccsén szerzett 17 pontjával (20:7-es gólkülönbséggel) be is fejezi a bajnokságot. A játékosai elmennek szabadságra, hiszen ezt a bajnokságot a Fradi (gondolják Győrben...), ha másutt nem, az utolsó, még hátralévő dorogi találkozóján úgyszólván megnyeri.

Alberték közben szorgalmasan pótolnak, az Üllői úton egy 3:0-as Diósgyőr elleni diadallal próbálják meg elfeledtetni a végső csalódott híveikkel a Honvéd elleni 2:7-et, ám aznap, amikor a Győr bajnoki zárórát tart, egy ország általános elképedésére a Ferencváros 2:1-re kikap Szegeden!

Ma már tudjuk, hogyha a Tisza-partján csak egy döntetlent ki tud csikarni a zöld-fehér gárda, akkor már bajnok, s miként annak az esztendőnek a nyarán a Népstadionban a Szeged ellen, úgy az év végén Dorogon már csak fieszta jelleggel kell lejátszani a 90 percet.

Nos, ez az, ami nem sikerült, sőt (lásd, mint fent) a dorogi dráma is kicsúcsosodott egy Szuromi gólfarmájában.

Az élet a futballban is duplán osztja a pofonokat, a végén a Fradi nemhogy az aranyat, de még az ezüstöt sem szerzi meg (csak gólaránnyal ugyan) a Bp. Honvéd is megelégeli. Ha nincs a 2:7, csak egy valamivel „szerényebb” vereség, akkor a Ferencváros ezüstérmesként zárja az 1963-as esztendőt.

(A Győr egyébként egyáltalán nem érdemtelenül nyerte a bajnokságot. Remek csapatuk volt, ezt a BEK-ben fényesen bizonyították is. A Chemie Leipzig ellen oda-vissza nyernek (4:2, 2:0), túljutnak a Lokomotív Szófia gárdáján is (5:3, 3:4), a DWS Amszterdam sem jelent akadályt (1:1, 1:0), s csak az 1961-ben, 1962-ben, 1963-ban és 1965-ben is BEK döntőt játszó (sőt, az első kettőt meg is nyert) Germanóval, Torresszel, Eusebióval, s még vagy öt világsztárral felálló Benfica tudja elbúcsúztatni őket (0:1, 0:4).

Flórit (gondolom) nem igazán vigasztalja, hogy a góllöv?listán 11 góllal a 2. helyen végez a 13 gólos Tichy Lajos mögött, meg aztán az esze is inkább a dorogi meccs után három nappalorra kerül? esküv?jén jár.

A világ ezzel éles ellentétben, a Fradi dorogi drámájánál összehasonlíthatatlanul nagyobb drámán szörnyülködik: 1963. november 22-én a texasi Dallasban halálos merényletet követnek el John F. Kennedy amerikai elnök ellen. Egy ilyen horderej? esemény azért még az 1963-as életét él? magyarok között is a mindennapok témája, bár ?szintén szólva az sem volt számukra teljesen közömbös, hogy Kádár ebben az évben hirdetett közkegyelmet az 56-os események után bebörtönzöttek számára.

A mozik telt házakkal futnak és aranyéveiket élik. A színházi élet nagy eseménye Gábor Miklós Hamlet alakítása a Madáchban, a Ruttkai-Latinovits kett?s Rómeót és Júliát alakít a Vígben, a Tháliában pedig Kazimír Károly színre viszi Fejes Endre remekét, a Rozsdatemet?t, az id?sebb Hábettler szerepében Szabó Gyulával, Pék Mária Horváth Teri, az ifjabb Hábettlert Madaras József játssza.

Én mégis egy olyan film megemlékezésével búcsúzom az évt?l és ett?l a fejezett?l, amelynek nagyon is sok köze van a futballhoz.

Miközben Flóri(Fenyvesi Mátéval a csatársor baloldalán) bajnokságot nyer és bajnokságot veszít ebben az esztend?ben, Göröcs ugyan csak 5. az Újpesttel, de már a nagy klasszisok között emlegetik, addig a válogatott mára kultikussá lett Sándor, Göröcs, Albert, Tichy, Fenyvesi csatársorának jobbszéls?je, a csodálatos Sándor Csikar filmf?s szerepet (!) kap, Rényi Tamás „Mindennap élünk” cím? mozijában. A forgatókönyvet Kertész Ákos írja, de aki azt hiszi, hogy valami sunyi áttétellel az alkotók, az akkoriban az ország legnépszerűbb emberei közé tartozó Csikarból, mint a magyar válogatott jobbszéls?jéb?l akarnak sikert csinálni, vagy hasznot húzni, az nagyon téved.

A filmben egy szó el nem hangzik a futballról, a történet egy brigád életér?lszól, s a brigádtagok barátságát és emberségét egy brigádon belüli szerelmi viszony állítja szakítópróba elé.

Sándor Csikart a filmben Sajeknek hívták, s ? volt az, akinek a feleségét elszerették. Ha megemlétem, hogy a „Mindennap élünk”-ben, többek között szerepelt még Sinkovits Imre, Agárdi Ilona, Koncz Gábor, Horváth Sándor, Bánhidi László, és Galambos Erzsébet is, akkor senki sem mondhatja, hogy Csikar a Filmgyárban rosszabb csapatba került, mint amilyenben a Népstadionban játszott.

A „magas labdák” azonban, amelyeket filmbéliriválisa felé a szövegkönyv szerint beível, rendre átszállnak a „gaz csábítót” alakító Koncz Gábor feje felett. Márpedig Sándor Csikar, nem ehhez van hozzá szokva.

Ha ? elfut és bead, akkor Albert érkezik. És...

Lakat T. Károly

www.tempofradi.hu – A Flag Polgári Magazin partnere

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló